

...Кармалюк виходить на горба. В нього довга з сивиною борода, обличчя виснажене й худе, блищать лише очі. Він в убогій одежі мандрованця і в постолах. Під ногами викиляються квіти, постолы важко на них ступають, злітають метелики. Нарешті він нагорі.

Звідси розстеляється осяяний сонцем краєвид. Кармалюк вдивляється, примружуючи повіки, і його обличчя раптом розпогоджується і запалюється радістю. Внизу - річка, що стелиться поміж верболозів, а за нею розсипалися білі, під солом'яною стріхою хати.

Цього разу це не сон і не привиддя. Кармалюк задихається. Він хапається за груди, і з ока йому проступає сльозина. Нараз починає поспішати. Біжить, спотикаючись, з гори, а коли добігає до річки, очі в нього вже палають. Він заходить з постолами в річку і починає, хапаючи долонями воду, пити. Вода стікає йому на бороду, а коли він розгинається - очі його сміються. Він іде вбрід, річка невелика і сягає йому ледве не по коліна. Від нього розсипаються в усі боки зграйки мальків, а він іде й іде. Нарешті виходить на сухе і валиться в густу соковиту траву, вдихає її чудовий запах. Затим сідає і починає розмотувати очкура. Витягає вузлика й розгортає. В ньому жменька рідної землі.

- Та й тебе доніс, - бурмоче він. - Доніс таки...

Він висипає землю на долоню і розкидає довкола себе.

...Внизу село. Світить сонце. Кармалюк іде стежкою. Але село попереду якесь чудне. Він удивляється, аж очі мружить: не димлять дими, не гавкають пси. Він входить між хати: довкола пуста. Вивалені чи забиті навхрест вікна й двері, розіллєте на дворі вапно. Кармалюк майже біжить. Нараз зупиняється. Біля тину на колоді сидить стара-престара бабуся.

- Добрий день, бабуся, - гукає Кармалюк.

Стара зводить на нього сиві очі. Погляд її постаречому каламутний.

- Чую я добре, синку. Як тебе загнало в ці краї?

- Чи не у вас був паном Янчевський?

- Був, - каже стара, - теперечки нікого нема. Хіба я.

- Чого ж ви сидите тут, бабуся?

- А смерті чекаю. А вона й не йде, триклята.

- Може зі мною підете, бабуся?

- Не кричи так, хлопче! Я добре чую. А з тобою не піду. Вже проходила тутечки, казала, щоб почекала...

- Ну то Бог з вами, бабуся!..

- Ходи здоров!

Довкола порожні хати. Вітер розвіює якусь ганчірку.

Вже майже виходить з села, коли чує погук: "На панщину! Ану, ледарі, вставайте!" Свистить батіг. Кармалюк біжить на той погук. Піднімається під гору. Тут цвинтар. Холодні хрести. Поміж хрестами нахилється панок. Він без шапки, волосся розметалося, одежа розхристана, сам босий. Це Янчевський.

- А, трикляті, сякі-такі! Лежите й байдики б'єте! Ану на панщину!

Янчевський замахається пужалном. Свистить батіг і оперізує хреста.

Починається дощ. Кармалюк незрушно дивиться на Янчевського. Той раптом помічає його. Йде ближче: в нього жажні очі божевільного.

- Ти встав? - питає він твердо. - Підеш на тік!

Кармалюк дивиться на пана гострим, печальним зором. Пан сідає на могилу й витирає з лоба дощові краплі.

- Вони, бач, повлягалися і хоч би тобі що! Голого по світі пустили! Ти, мужиче, йди, а я їх ще побуджу. Побуджу! - кричить він.

Кармалюк повертається і йде. За спиною в нього крик і удари батога.

...Кармалюк іде дорогою. Його наздоганяє віз.

- Підвезіть-но, добрий чоловіче!

Чоловік спиняє коня. Він похмурий і думний.

- А чи давно в цих краях холера? - питає Кармалюк.

- Та вже другий рік. Зима приб'є трохи, а з теплом знову повертається.

Нараз на дорозі заслона. В людей тривожні обличчя.

- Не боїтеся з дому рушати, - кричить хтось із заслонників.

- Воно чи вдома, чи в дорозі вмирати, - каже візниця.

- Ну, то жени!

(Закінчення в наступному номері)

мистецька
хроніка

"РІЗДВЯНА МІСТЕРІЯ" в Луцьку.

Своєрідність міжнародного фестивалю під цією назвою, що проводиться вже вдруге, в різноплановості - в обласному театрі ляльок зустрічаються теоретики і практики лялькарства, дослідники і носії фольклору, зокрема, такого його різновиду, як вертеп. Митці і вчені збираються в Луцьку, аби показати це дійство в його сучасному існуванні, а також осмислити його витoki і перспективи. На фестивалі були театральні колективи з Великобританії, Польщі, Білорусії, Росії, України. Дослідники з Чехії, Польщі, Білорусії та України взяли участь в науковому симпозіумі "Традиції різдвяної драми в театрі ляльок". Географія могла бути б ширшою, якби не фінансова скрута організаторів, які й так проявили максимум винахідливості та діловитості, аби свято відбулося. Крім господарів свята - Луцького театру ляльок (директор Данило Поштарук, він же - директор фестивалю), організаторами були - Міжнародна асоціація лялькарів (у фестивалі взяв участь її почесний Президент Хенрік Юрковський), а також Спілка театральних діячів України. Матеріали про цей фестиваль читайте в найближчих номерах журналу.

Кореспондент "Кіно-Театру".

КІНО
ТЕАТР

63

